	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	1/13

## 1. AMAÇ VE KAPSAM

Helal Akreditasyon Kurumu (HAK), tarafından görevlendirilen baş denetçi, denetçi, teknik denetçi, teknik uzman ve İslami Konular Uzmanlarının; yetkin, nitelikli ve denetimin gerektirdiği uygun eğitim ve tecrübe şartlarına sahip kişiler olmaları esastır.

Akreditasyon denetimini (*ofis ve şahit denetimi, gözetim faaliyetleri veya şikâyet doğrulama gibi özel denetimler dahil*) gerçekleştirecek kişilerin değerlendirilip seçilmesinde HAK, belirli kural ve gereklilikler çerçevesinde hareket eder. Dolayısıyla bu dokümanda, denetim sürecinin planlanması, gerçekleştirilmesi ve raporlamasında yer alacak kişilerin seçilip görevlendirilmesine temel teşkil edecek kurallar tanımlanmıştır.

## 2. TERİMLER, TARİFLER VE TANIMLAR

**Baş Denetçi:** Görevlendirildiği helal akreditasyon denetiminde bütün işleyişten ve denetim ekibinden sorumlu olan denetçi.

**Denetçi:** HAK tarafından belirli bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunu bireysel olarak veya bir ekibin parçası olarak denetlemek üzere görevlendirilmiş kişi.

**Denetim:** Bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun faaliyetlerinin, yönetim sistemlerinin ve personelinin helal uygunluk değerlendirme alanında ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere, standartlara ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığının doküman incelemesi, ofis denetimi, helal uygunluk değerlendirme faaliyetine şahitlik edilmesi gibi araçlarla belirlenmesidir.


**Gözetim:** Akredite edilmiş HUDK'nın helal akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam edip etmediğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

**Helal Akreditasyon:** Helal uygunluk değerlendirme alanında faaliyet gösteren kuruluşların HAK tarafından ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliğinin onaylanması, düzenli aralıklarla denetlenmesi ve izlenmesidir.

**Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK):** Ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gösteren kuruluştur.

**İslami Konular Uzmanı:** Helalliği ilgilendiren unsurlarla alakalı İslami kurallarda kapsayıcı bir bilgi birikimine ve yetkinliğe sahip, mevzubahis yetkinliği ilgili bir otorite tarafından da doğrulanabilir, HAK tarafından görevlendirilmiş Müslüman kişidir.

**Şahit (Tanık) Denetimi:** HUDK tarafından helal akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen/yürütülecek helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	2/13

**Teknik Denetçi:** Denetime konu helal uygunluk değerlendirme faaliyetinin ilgilendirdiği teknik alan/ sektör/endüstri dalı özelindeki yeterliliği ölçebilecek kapasiteye ve bilgi birikime sahip olup HAK tarafından görevlendirilen denetçidir.

**Teknik Uzman:** Denetime konu helal uygunluk değerlendirme faaliyetinin ilgilendirdiği teknik alan/ sektör/endüstri dalı özelindeki yeterliliği ölçebilecek kapasiteye ve bilgi birikime sahip olup HAK tarafından görevlendirilen uzman kişidir.

**Üçüncü Taraf:** HUDK'nın belgelendirdiği/belgelendireceği imalatçı, hizmet sunucu veya gerçek kişidir.

### 3. DENETİM EKİBİNİN İŞLEVLERİ

Denetim ekibinin yürütmesi öngörülen denetim işlevleri, Tablo-1'de yer almaktadır. Tabloda "Temel İşlev (T)" olarak belirtilen işlevler, ilgili kişinin denetim esnasındaki ana görevine, yani ekip içerisindeki temel işlevine işaret eder. "Yardımcı İşlev (Y)" ise, denetim planı doğrultusunda ekip üyelerinin üstlenebileceği diğer rolleri belirten, tamamlayıcı özelliğe sahip işlevler anlamına gelmektedir. Denetim ekibi üyelerinin yardımcı işlev kapsamındaki rollerle hangi çerçevede iştigal edeceğine yönelik kararı (denetimin planlanması esnasında) baş denetçi verir.

### 4. DENETİM EKİBİNİN NİTELİKLERİ

HAK'ın denetim faaliyetlerinde rol alacak denetçiler (baş denetçi, denetçi, teknik denetçi) ve uzmanlarda HAK'ın kuralları ve süreçleri hakkında bilgi sahipliğinin yanı sıra, bazı kişisel ve mesleki nitelikler de aranır. Bunlar aşağıda tarif edildiği gibidir:

#### 4.1. Helal Akreditasyon Kriterlerini Uygulama Bilgi ve Becerileri

Helal akreditasyon denetçileri (baş denetçi, denetçi, teknik denetçi); HAK'ın ilgili helal uygunluk değerlendirme alanı için esas aldığı OIC/SMIIC helal standartları ile beraber bu standartlarda atıfta bulunulan diğer diğer uluslararası en güncel versiyonları hakkında kapsayıcı bilgi sahibi olmalı, bunlarda yer alan kriterleri yorumlama becerisini taşımaktadır.


Teknik uzmanlar; HAK'ın ilgili helal uygunluk değerlendirme alanı için esas aldığı OIC/SMIIC helal standartlarının **genel çerçevesi** hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

Ekte yer alacak teknik uzmanların; ilgili helal uygunluk değerlendirme alanını ilgilendiren uluslararası standartlar (ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17065, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17024 gibi), yönetim sistemleri ve bunlarla ilgili diğer normatif dokümanlar hakkında bilgi sahibi olmaları da tercih sebebidir.

Hususi helal uygunluk değerlendirme alanları için hangi standartlara yönelik bilgi ve becerilerin aranacağı aşağıda özetlenmiştir:

**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

**Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	3/13

HAK Denetimine Konu Olacak Helal Uygunluk Değerlendirme Alanı	OIC/SMIIC Helal Standardı	Gerekli Olan Diğer Uluslararası Standartlar
Helal Ürün/Hizmet/Yönetim Sistemi Belgelendirmesi	OIC/SMIIC 1, OICSMIIC 2 OIC/SMIIC 4, OIC/SMIIC 6 OIC/SMIIC 9, OIC/SMIIC 18, OIC/SMIIC 24 vd.	ISO/IEC 17065 ISO/IEC 17021-1 ISO 22000, ISO 22003 ISO 22716, ISO 9001 vd.
Kişilerin Belgelendirmesi	OIC/SMIIC 34	ISO/IEC 17024
Laboratuvar Faaliyetleri	OIC/SMIIC 35	ISO/IEC 17025
Muayene Faaliyetleri	OIC/SMIIC 57	ISO/IEC 17020
Yeterlilik Testi Faaliyetleri	OIC/SMIIC 36	ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17025


#### 4.2. Kişisel Bilgi ve Beceriler

Denetim ekibinde yer alacak denetçiler, OIC/SMIIC 3, ISO/IEC 17011 ve ISO 19011 standartlarında genel çerçevesi çizilen şu kişisel becerileri taşımalıdır. Ekipte yer alacak teknik uzmanların ise burada sıralanan bilgi ve becerileri taşımaları tercih sebebidir.

- Objektif delil tespit etme ve değerlendirme
- Etkili not alma ve rapor yazma
- Denetimin temel amacına bağlı kalma
- Denetim esnasında yaşanan kişisel etkileşimlerin ve yapılan gözlemlerin etkilerini sürekli olarak değerlendirme
- Denetimin gerçekleştiği ülkedeki ulusal uygulamaları ve kuralları dikkate alacak şekilde denetimi sürdürme
- Denetimin etkin bir şekilde tamamlanmasına engel olacak dikkat dağıtıcı unsurlardan sakınma
- Denetim esnasında vuku bulan sıkıntılı durumlarda gerekli/ölçülü tepkiyi geliştirme
- Denetim esnasında derlenen objektif delillere dayanarak genel kabul görür sonuçlar üretme
- Denetim esnasında açık fikirli, gözlemci, kararlı, diplomatik ve işbirliğine açık olma
- Denetim esnasında tespit edilen uygunsuzlukların ilgili uluslararası standartlar ve HAK'ın kendi uygulama dokümanları ile tanımlanmış kural, usul ve esaslarla olan bağlantısını kurma
- İletişim ve mülakat araçlarını etkin kullanma
- Zaman yönetimi
- Denetlenen tarafları dinleme
- Denetim örnekleme yapma
- Denetim bulgusunun gizlilik ve güvenlik unsurlarını göz önünde tutma

**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

**Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	4/13

### 4.3. Mesleki Bilgi ve Beceriler

Akreditasyon denetçileri (baş denetçi, denetçi, teknik denetçi) ve teknik uzmanlar, OIC/SMIIC 3 ve ISO/IEC 17011 standartlarında genel çerçevesi çizilen aşağıdaki mesleki bilgi ve becerileri taşımak zorundadır:

- Denetlenen HUDK'nın organizasyonel büyüklüğünü, yapısını, genel iş süreçlerini ve bununla alakalı terminolojiyi, personelinin sosyal ve kültürel geleneklerini kavrama
- Denetlenen HUDK'nın (kalite planlaması ve kontrolü, düzeltici faaliyetler, sürekli iyileştirme faaliyetleri gibi) yönetim sistemi proseslerini ve bu proseslerin etkinliğini değerlendirme

Denetim ekibinde en az bir (1) kişi, HUDK'nın uyguladığı yönetim sisteminin etkinliğini değerlendirebilmek adına başvuru kapsamına giren ürün ve hizmet(ler), proses(ler) ve operasyon(lar) hakkında detaylı bilgi sahibi olmalıdır.

Benzer şekilde HAK denetim ekibinde en az bir (1) kişi, yurt dışında gerçekleştirilecek akreditasyon denetimleri için denetlenen kuruluşun personeli ile etkileşime geçebilecek seviyede yabancı dil bilgisine sahip olmalıdır.

Denetim sürecinde rol üstlenecek her bir kişinin münhasıran taşıması gereken kişisel ve mesleki bilgi-beceriler temel itibariyle Tablo-2'de ayrıca özetlenmektedir.

## 5. DENETİM EKİBİNİN OLUŞTURULMASI


### 5.1. Ön Gereklilikler

Kişilerin denetim için uygunluğu; eğitim, iş tecrübesi ve denetim tecrübesi olmak üzere üç (3) temel ön gerekliliğe bağlıdır. Dolayısıyla, denetim ekibi üyesi olarak atanacak kişilerin aşağıda belirtilen eğitim ve tecrübe ön gerekliliklerini sağlaması zorunludur:

**Eğitim Seviyesi:** HAK denetçi ve uzmanlarının, denetlenecek HUDK'nın faaliyetlerine konu teknik alanla ilgili asgari yükseköğrenim seviyesinde bir eğitime sahip olması zorunludur. HAK, denetçi adaylarının ilgili mezuniyet gerekliliğini, aynı faaliyet alanında edinilmiş iş tecrübesiyle ikame edebilir<sup>1</sup>.

**İş Tecrübesi:** Baş denetçi olarak tayin edilecek kişinin, ilgili teknik alanda en az üç (3) yıllık iş tecrübesinin olması zorunludur. Bu üç (3) yıl içerisinde de helal uygunluk değerlendirmesi yapılan teknik alan özelinde yönetim sistemi kurulması/işletilmesi ve/veya uygunluk

<sup>1</sup> Not: helal akreditasyon başvurusuna konu teknik alanda, gerektiğinde, bir kişinin objektif dokümanlarla doğrulanabilecek nitelikte en az beş (5) yıllık laboratuvar/muayene/ürün belgelendirme/yönetim sistemi kurma ve işletme/akreditasyon süreçlerinde görev alma/mevzuata dayalı denetim tecrübesi olması, HAK tarafından 'eğitim seviyesi' şartını sağlayıcı nitelikte kabul edilebilir.

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	5/13

değerlendirme tetkikinde/akreditasyon denetiminde yer alma ve/veya helal akreditasyon süreçlerinde rol alma tecrübesi olmalıdır.

Denetçi, teknik denetçi ve teknik uzman olarak tayin edilecek kişilerin helal uygunluk değerlendirmesi yapılan ilgili teknik alanda en az iki (2) yıllık iş tecrübesinin olması zorunludur.

İslami Konular Uzmanı olarak görevlendirilecek kişilerde de kendi alanlarında en az bir (1) yıllık iş tecrübesinin olması zorunludur. Bu kişilerde denetlenecek HUDK'nın faaliyetlerine konu teknik alanı ilgilendiren İslami kurallarda uzmanlık sunulabilecek yetkinliği gösterici tecrübe, Tablo-3'te yer alan yöntemlerin en az birisi üzerinden sağlanır.

Diğer taraftan denetimlerde Gözlemci sıfatıyla yer alan HAK çalışanları, ofis ve şahit denetimlerini kapsayacak şekilde asgari bir (1) helal akreditasyon denetiminde yer almaları halinde, bu dokümanda ve OIC/SMIIC 3 standardında tarif edilen diğer eğitim, kişisel ve mesleki yeterlilikleri de sağlamak kaydıyla İslami Konular Uzmanı olarak görevlendirilebilir.

HAK, başvuru konusu faaliyet alanının niteliğine göre asgari iş tecrübesi süresini artırabilir.

**Denetim Sahası Tecrübesi:** Baş denetçi olarak tayin edilecek kişinin, OIC/SMIIC helal standartları veya ilgili helal uygunluk değerlendirme alanına yönelik diğer uluslararası standartları esas alan aşağıdaki kadar denetim ve/veya tetkik süresini tamamlamış olması zorunludur.

Denetçi/teknik denetçi olarak tayin edilecek kişilerin ise, aynı alanla ilgili uluslararası standartları esas alan aşağıdaki kadar adam/gün denetim ve/veya tetkik süresini tamamlamış olmaları zorunludur.

HAK Denetimine Konu Olacak Helal Uygunluk Değerlendirme Alanı	Baş Denetçi	Denetçi / Teknik Denetçi
Helal Ürün/Hizmet/Yönetim Sistemi Belgelendirmesi	en az on beş (15) adam/gün	en az on (10) adam/gün
Kişilerin Belgelendirmesi	en az on (10) adam/gün	en az beş (5) adam/gün
Laboratuvar Faaliyetleri	en az on (10) adam/gün	en az beş (5) adam/gün
Muayene Faaliyetleri	en az on (10) adam/gün	en az beş (5) adam/gün
Yeterlilik Testi Faaliyetleri	en az on (10) adam/gün	en az beş (5) adam/gün


## 5.2. Yetkinlik Doğrulama

Yukarıda belirtilen ön gereklilikleri sağlayan kişilerin, Rehberin 5'inci maddesin bahsi geçen yetkinliklere sahip olup olmadıkları, OIC/SMIIC 3 Standardında atıfta bulunulan farklı yöntemlerle doğrulanır.

Bu yöntemler arasında, Tablo-3'te not edildiği üzere ilgili ISO ve/veya OIC/SMIIC standartlarına yönelik eğitimlerin tamamlandığını gösteren geçerli sertifikasyonların ibraz

**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

**Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	6/13

edilmesi olabileceği gibi sınav, performans gözden geçirme, mülakat ve sahada gözlem gibi yöntemlerden **en az biri veya birden fazlası** kullanılabilir:

**Sınav:** Rehberin 4 numaralı başlığında tarif edilen niteliklere sahipliği doğrulamak adına kişi HAK tarafından yazılı veya sözlü olarak sınava tabi tutulabilir.

**Örnek Uygulama:** Planlı ve resmi olarak kayıtlı bir şekilde, örnek olay(lar) vasıtasıyla kişinin belirli bir niteliği sağlayıp sağlamadığına şahitlik edilebilir.

**Gözlem:** Kişi, bir helal akreditasyon denetimi esnasında performans açısından planlı veya plansız bir şekilde gözlemlenerek değerlendirilebilir.

**Dokümantasyon:** Kişinin güncel öz geçmişi, eğitim sertifikaları, daha evvel iştirak ettiği denetim kayıtları, mesleki yeterlilik belgeleri ve buna benzer diğer sertifikasyonları ile kayıt altına alınmış bilgileri üzerinden doğrulama yapılabilir. Bir kişinin bu kapsamda taşıması gereken bilgi-becerileri ispatlayıcı belgelerin niteliği Tablo-3'te tarif edilmiştir.

**Şahitlik Beyanı:** Kişinin nitelikleri hakkında güvenilir kişi veya kurumlardan temin edilmiş yazılı veya sözlü beyanlar göz önüne alınabilir.

**Geçmiş Çalışmaları Gözden Geçirme:** Kişinin daha evvel hazırladığı/tamamladığı denetim/tetkik raporları veya denetim/tetkik planlama faaliyetlerinin çıktıları göz önüne alınabilir.

**Mülakat:** Bir (1) veya birden fazla kişinin dâhil olduğu mülakatlar tercih edilebilir. Mülakatlarda diğer yöntemlerle elde edilen bulguların teyidi de yapılabilir.


### 5.3. Baş Denetçi Tayini

HAK, denetim ekibine liderlik edecek baş denetçinin, yukarıda tarif edilen kişisel kabiliyet ve bilgi-becerilere ilaveten, aşağıda belirtilen yetkinliklere sahip olup olmadığını da göz önüne alır. Bu durum, yine 5.2. maddesinde tarif edilen yöntemler esas alınarak doğrulanabilir:

- Gerekli olduğu/ihtiyaç duyulduğu hallerde denetim ekibi seçiminde ilgili HAK Proje Koordinatörüne yardımcı olma
- Denetim planını hazırlama
- Denetimi etkin kaynak kullanımıyla gerçekleştirme
- Teknik uzmanlara ve ekipteki muhtemel stajyer/gözlemcilere yönlendirme ve destek sağlama
- İhtilaf engelleme ve çözme
- Denetim ekibini sonuca ulaşacak şekilde yönlendirme
- Denetim ekibini ve HAK'ı, denetlenen kuruluşun yöneticileri/temsilcileri karşısında en iyi şekilde temsil etme


**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

**Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	7/13

## 6. UZMANLIK ALANLARININ EŞLEŞTİRİLMESİ


HAK, denetlenecek olan HUDK'nın akredite olmak istediği teknik faaliyet alanı ile denetimi gerçekleştirecek ekibin sahip olduğu uzmanlık alanlarının örtüşmesine dikkat eder. Bu itibarla, denetim ekibinin uzmanlık alanlarındaki yetkinlik düzeyi, kural olarak en az HUDK'ların kendi yetkinlik düzeyine eşit olmalıdır. HAK, hem kendi havuzundaki denetçi ve uzmanlara, hem de kendisine başvuran HUDK'lara yönelik uzmanlık seviyesini tespit edici parametreler geliştirip uygulayabilir. Denetim ekibinin tayini esnasında (varsa) bunlardan elde edilen sonuçlar dikkate alınır.

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	8/13

<b>Tablo 1 Helal Akreditasyon Denetiminde Rol Alacak Kişilerin İşlevleri</b>						
<b>UNVAN</b>	<b>BAŞ DENETÇİ</b>	<b>DENETÇİ</b>	<b>TEKNİK DENETÇİ</b>	<b>İSLAMİ KONULAR UZMANI</b>	<b>TEKNİK UZMAN</b>	<b>PROJE KOORDİNATÖRÜ</b>
<b>DENETİM İŞLEVLERİ</b>						
Helal uygunluk alanlarındaki teknik yeterliliği değerlendirme	<b>T</b>	-	<b>T</b>	-	<b>T</b>	-
Helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun yönetim sistemini değerlendirme	<b>T</b>	<b>T</b>	<b>T</b>	-	-	-
Denetim ekibi üyeleri üzerinde liderlik/koordinasyon sağlama	<b>T</b>	-	-	-	-	-
HAK politikaları, uygulamaları ve kuralları hakkında denetim çıktılarına bağlı olarak tavsiye geliştirme	<b>T</b>	<b>Y</b>	<b>Y</b>	<b>Y</b>	<b>Y</b>	<b>T</b>
Helal uygunluk değerlendirme alanını ilgilendiren İslami kurullarla alakalı uzmanlık sunma	-	-	-	<b>T</b>	-	-
Helal uygunluk değerlendirme alanına yönelik teknik uzmanlık sağlama	-	-	<b>T</b>	-	<b>T</b>	-


<b>Hazırlayan:</b> Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	<b>Onaylayan:</b> HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------



	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	9/13


<b>Tablo 2</b>						
<b>Helal Akreditasyon Denetimini Gerçekleştirecek Kişilerin Bazı Temel Nitelikleri</b>						
<b>UNVAN</b>	<b>BAŞDENETÇİ</b>	<b>DENETÇİ</b>	<b>TEKNİK DENETÇİ</b>	<b>İSLAMİ KONULAR UZMANI</b>	<b>TEKNİK UZMAN</b>	<b>PROJE KOORDİNATÖRÜ</b>
<b>NİTELİK</b>						
Helal uygunluk değerlendirme alanının gereklilikleri ve kuruluşun işlettiği diğer süreç ile operasyonlar hakkında bilgi sahipliği	✓	✓	✓	-	-	-
HAK'ın süreç ve kuralları hakkında temel bilgi sahipliği	✓	✓	✓	✓	✓	✓
İletişim ve mülakat becerileri	✓	✓	✓	✓	-	-
Yurtdışı denetimlerinde kuruluşun personeli ile etkileşime geçebilecek seviyede yabancı dil bilgisine sahipliği	✓	-	-	-	-	✓
HAK'ın uygulama dokümanları ve denetimlerde kullanılması zorunlu formları hakkında bilgi sahipliği	✓	✓	✓	✓	✓	✓

<b>Hazırlayan:</b> Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	<b>Onaylayan:</b> HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	10/13


<b>Helal uygunluk değerlendirme alanını ilgilendiren İslami kurallar hakkında derin bilgi sahibi olma</b>	-	-	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-	-
<b>İlgili yönetim sistemlerinin genel prensipleri ve unsurları hakkında bilgi sahipliği</b>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-
<b>Helal uygunluk değerlendirme süreçlerinin işletilmesinde risk tabanlı düşünme prensipleri hakkında bilgi sahipliği</b>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	-	-	-
<b>Helal uygunluk değerlendirme alanına konu sektördeki süreç ve uygulamalar hakkında bilgi sahipliği</b>	-	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-
<b>Helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerini doğrudan ilgilendiren ulusal (ve varsa uluslararası) düzenlemeler hakkında genel bilgi sahipliği</b>	-	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-	<input checked="" type="checkbox"/>	-

<b>Hazırlayan:</b> Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	<b>Onaylayan:</b> HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	11/13

<b>Tablo 3 - HELAL AKREDİTASYON KURUMU Denetim Ekibi Yetkinlikleri Doğrulayıcı Sertifikasyon</b>	
<b>YETKİNLİK</b>	<b>SERTİFİKASYON TİPİ</b>
<b>DENETİM PRENSİPLERİ VE TEKNİKLERİ</b>	Yürürlükte olan ISO 19011 standardına yönelik geçerli bir eğitim sertifikası
<b>RİSK BAZLI DÜŞÜNME/DENETLEME PRENSİPLERİ</b>	Yürürlükte olan ISO 9001 ve/veya ISO 31000 standartlarına yönelik geçerli bir eğitim sertifikası
<b>GENEL YÖNETİM SİSTEMİ PRENSİPLERİ VE ARAÇLARI</b>	Başvuruda bulunan belgelendirme kuruluşunun faaliyet teknik alan(lar)ına göre, yürürlükte olan ISO 9001, ISO 22000, TS 13811 ve/veya ISO 22716 standartlarına yönelik geçerli bir eğitim sertifikası
<b>HAK KURALLARI VE UYGULAMALARI</b>	OIC/SMIIC helal standartları, HAK'ın kendi akreditasyon süreçleri ve HAK uygulama dokümanlarında öngörülen usul ve esaslara yönelik HAK tarafından düzenlenen birliktiş eğitim programlarına katılımı gösteren doküman/sertifika
<b>AKREDİTASYON PROGRAMI GEREKİLİKLERİ</b>	Başvuruda bulunan belgelendirme kuruluşunun teknik faaliyet alan(lar)ına göre, yürürlükte olan ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17024, ISO 17034, ISO/IEC 17043, ISO/IEC 17065 standartlarına yönelik geçerli bir eğitim sertifikası
<b>UYGUNLUK DEĞERLENDİRME PROGRAMI/PROSEDÜRÜ GEREKİLİKLERİ</b>	Başvuruda bulunan belgelendirme kuruluşunun teknik faaliyet alan(lar)ına göre, yürürlükte olan OIC/SMIIC 1-2, ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17024, ISO 17034, ISO/IEC 17043 ve/veya ISO/IEC 17065 standartlarına yönelik geçerli bir eğitim sertifikası


<b>Hazırlayan:</b> Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	<b>Onaylayan:</b> HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	12/13

<b>YABANCI DİL YETKİNLİĞİ</b> <i>(Yurtdışındaki Helal Akreditasyon Denetimleri İçin)</i>	Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için başvuru tarihi itibarıyla son beş (5) yıl içerisinde alınmış en az C seviyesinde YDS/ e-YDS dil belgesi veya en az doksan (90) ve üzeri TOEFL notu veya denetime gidilecek ülkenin resmi dilindeki yetkinliği kanıtlayıcı nitelikte belge.
<b>TEKNİK ALANI İLGİLENDİREN İSLAMİ KURALLAR</b>	<p>Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için aşağıdakilerden <b>en az bir (1) tanesi</b>:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Helal uygunluk değerlendirme alanını ilgilendiren İslami kurallar hakkında bilgi sahipliğini gösteren ve Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan alınmış belge</li><li>• Yükseköğretim Kurulu'nda listeli Türkiye'de yerleşik üniversiteler veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği tanınan yabancı üniversiteler bünyesinde İlahiyat Fakültelerinden veya İslami Bilimler Fakültelerinden lisans seviyesinde mezun olduklarını ve/veya bu alanda lisansüstü öğrenimini tamamladıklarını gösteren belge</li><li>• Yükseköğretim Kurulu'nda listeli Türkiye'de yerleşik üniversitelerde veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği tanınan yabancı üniversiteler bünyesinde <b>bu alanlarda</b> akademik/bilimsel çalışmalar yaptığını gösteren belge*</li></ul> <p>* HAK'ın bu kapsamda talep edeceği belge; şahsın helal veya helalle alakalı İslami kurallar hakkında kaleme aldığı makale, kitap vb. formatlardaki yayınlar, araştırmalar, sunum yaptığı konferans ve/veya seminerler veya lisans ve üstü seviyede seviyesinde verdiği dersleri gösterici nitelikte olmalıdır.</p>

**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

**Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu

	<b>REHBER</b>	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-001-Rv04
	<b>Helal Akreditasyon Denetim Ekibi Oluşturma Usul ve Esasları Rehberi</b>	Yayın Tarihi:	1.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	14.04.2023 / Rv04
		Sayfa No:	13/13

### Belge Geçmişi:

Sayfa No:	Revizyon No:	Revizyon Nedeni:
Tüm	01	Kişi yetkinliklerine ilişkin kriterler ilgili standartlarda yapılan revizyona istinaden tadil edilmiştir.
Tüm	02	Kişi yetkinliklerine ilişkin kriterler sahada gözlemlenen gelişmelere istinaden tadil edilmiştir.
5	03	Yetkinlik Doğrulama metodlarının kullanımına ilişkin kısım tadil edilmiştir.
2	04	Denetim ekibi zorunlu bilgi-becerileri arasından HAK'ın kendi yönetim sistemi çıkarılmıştır.
2	04	"Helal Akreditasyon Kriterlerini Uygulama Bilgi ve Becerileri" alt başlığında atıfta bulunulan uluslararası standartlar, her bir helal uygunluk değerlendirme alanı için tablo halinde sunulmuştur.
3	04	"Kişisel Bilgi ve Beceriler" ile "Mesleki Bilgi ve Beceriler" alt başlıklarındaki unsurlar tadil edilmiştir.
4	04	"Mesleki Bilgi ve Beceriler" alt başlığında denetim ekibinin yabancı dil bilme şartı açıklanmıştır.
4	04	HAK tarafından 'eğitim seviyesi' şartını sağlayıcı nitelikte kabul edilecek tecrübe süresi değiştirilmiştir.
4	04	"İş Tecrübesi" alt başlığı altında ilgili şartın hangi teknik alanlar üzerinden sağlanabileceği hususu detaylandırılmıştır.
4	04	"İş Tecrübesi" alt başlığı altında İslami Konular Uzmanı atama kriterleri detaylandırılmıştır.
5	04	Her bir helal uygunluk değerlendirme alanı için denetim saha tecrübesi tablosu eklenmiştir.
6	04	Yetkinlik doğrulama metodlarının içerikleri ve kullanım durumu tadil edilmiştir.
11-12	04	Denetim ekibi yetkinlikleri doğrulayıcı standart eğitimi sertifikasyonlara ait "son 3 yıl içerisinde temin edilme" kuralı yerine "yürürlükteki standartlara yönelik geçerli eğitimi" gösterici belge kuralı tanımlanmıştır.
12	04	Tablo-3'teki "Uygunluk Değerlendirme Prosedürleri ve Teknikleri" başlıklı kısım kaldırılmıştır.
12	04	Yurtdışındaki helal akreditasyon denetimleri için yabancı dil yetkinliği ile alakalı yetkinlik doğrulayıcı sertifikasyon detayları tadil edilmiştir.
12	04	Teknik Alanı İlgilendiren İslami Kurallar ile alakalı yetkinlik doğrulayıcı sertifikasyon detayları tadil edilmiştir.

**Hazırlayan:** Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı | **Onaylayan:** HAK Yönetim Kurulu